

Helsingin seudun Sotaveteraani

3 • 2023

Veteraanityö jatkuu perinneorganisaatiossa

Veteraanien lukumäärä järjestöjen jäsenkunnassa on vähentynyt niin, että on tullut aika aloittaa suunnitellut ja osaksi jo päätetyt järjestöjen lakkautukset. Rintamaveteraaniliitto ja Helsingin Rintamaveteraanit ry (piiri) varautuvat lopettamaan toimintansa nykymuodossa vuodenvaihteen tienoilla. Veteraanityö ei kuitenkaan pääty, vaan se jatkuu toisissa puitteissa.

Helsingin Rintamaveteraanit ry:n veteraani- ja puolisojäsenet ovat jo siirtyneet kunniajäseniksi uudella nimellä toimintaa jatkavaan Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistykseen. Yhdistyksen runko muodostuu entisen Helsingin Seudun Sotaveteraanipiirin jäsenistä. Näin helsinkiläisten rintamaveteraanien osalta toteutetaan Rintamaveteraaniliiton puheenjohtajan useasti toistamaa periaatetta veteraanityön jatkamisesta niin kauan kuin veteraanit järjestön apua tarvitsevat. Valtakunnan tasolla veteraanityön ja perinnetyön vastuun on ottamassa Tammenlehvän Perinneliitto.

Veteraanipolven väistyessä on paikallisen veteraanitoiminnan vastuu vähitellen siirtynyt vapaaehtoisten tuki- ja kannattajajäsenten harteille. Rintamaveteraaniliiton puolella jopa kokonaan vaille päätoimisten toimihenkilöiden tukea. Veteraanien tuki- ja avustustyöt, kokoukset, moninaiset tapahtumat, matkat ja perinnetilaisuudet on hoidettu muun työn ohessa ja nykyään yhä enemmän eläkeläisvoimin. Liittojen toimihenkilöiden tärkeää tukea unohtamatta.

Perinneorganisaatioon siirryttäessä vapaaehtoisten jäsenten merkitys ei vähene. Veteraanien ja veteraanipolven perinnön säilyttäminen tarvitsee tekijänsä ja ollakseen uskottava myös laajan jäsenjoukon. Jäsenistössä on oltava yhteys veteraaneihin ja veteraanipolveen. Siksi on tärkeää, että mahdollisimman moni nykyjäsenistä jatkaisi jäsenyyttään uudessa organisaatiossa ja välittäisi sodat kokeneen sukupolven perinteitä uusille toimijoille.

Tämä aika antaa uutta merkitystä veteraanien työlle. Sotien vaatiman uhrin kokivat veteraanit, lotat ja muut sotasukupolven kansalaiset. Veteraanipolven jälkeläiset ovat kokeneet sodan jälkeisen puutteen ja nähneet maamme nousun nykyiseen hyvinvointiin, jonka pohjan rakensivat veteraanit. Ymmärrys perinnetyön taustasta on tärkeää säilyttää. Veteraaniperinteen ylläpito on työtä Suomen ja suomalaisten tulevaisuuden ja hyvinvoinnin hyväksi.

Pertti Ahonen

Helsingin Rintamaveteraanit ry:n hallituksen jäsen
Sotien 1939–1945 perinneyhdistys ry:n hallituksen jäsen

Rintamaveteraanit, puoliset ja lesket

Perinneyhdistys jatkaa veteraanien, heidän puolisoitensa ja leskiensä tukitoimintaa niin kauan kuin tukea tarvitaan. Lehdestä löydät perinneyhdistyksen tuet. Ota tarvittaessa yhteyttä sosiaalineuvoja Elise Hietaseen, 050 401 7140

Helsingin ja Tikkurilan Rintamaveteraanit ry:n kannattajajäsenet

Perinneyhdistys on ottanut vastuun perinnetyöstä pääkaupunkiseudulla. Toivomme, että mahdollisimman moni jatkaisi tukitoimintaa perinneyhdistyksessä. Jäsenmaksu (ei peritä tänä vuonna) on 30,00 euroa vuodelta, mihin sisältyy Kenttäpostia-lehti sekä perinneyhdistyksen lehti. Jos haluat liittyä perinneyhdistykseen, ota yhteyttä toiminnanjohtaja.hssvp@kolumbus.fi tai puhelimitellä 050 441 4703.

Sisältö:

Veteraanityö jatkuu perinneorganisaatiossa	2
Pääkirjoitus	3
Suomen-poika Eric Anton	4–6
Sankarivainajia itärajan takaa	7–8
Tykkimies Orvo Karvinen on saanut viimeisen lepopaikansa isänmaan	9
Kaartin jääkärirykmentti vaalii veteraanien perintöä	10–13
Veteraanietuudet	14
Puoliso- ja leskijäsenten tukitoiminta	15
Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry (Helsinki)	16
Vantaan Sotaveteraanit ry	17–18
Espoon Sotaveteraanit ry	19–21
Isänmaan asialla kotirintamalla	23
Yhteishenki on vahva	24
Suojeluskunnan poika-osastolainen ja sotilaspoika	25
Vänrikki Mielosen probleema	26

Kansikuva:

Kaartin jääkärirykmentin valaharjoittelu meneillään. Kuva kaartinjääkäri Santeri Tiainen / KAARTJR

PÄÄKIRJOITUS

Sankari- hautajaisten perinne jatkuu

”Siunaa ja varjele meitä, Korkein, kädelläs...”

Tutun virren sävelet kaikuvat Viipurin Pietari-Paavalin kirkossa, kunnes ne vaihtuvat Narvan marssin verkkaisen rytmikkääseen soittoon. Kentältä löydettyjen pienet valkoiset arkut saatetaan marssin tahdissa kotimatalle tunnistettaviksi ja haetaan saatettaviksi.

Sankarihautausmaiden perustaminen ja sankarihautajaiset olivat jo sotavuosina oman aikansa ennakoivaa perinnetyötä. Jälkipolville haluttiin jättää pysyvä muisto isänmaan vapauden puolesta kaatuneista. Tuhannet haudat jäivät kuitenkin tyhjiksi, kentälle jäänyttä tai kadonnutta ei ollut haetaan laskettavissa. Odotus ja epävarmuus läheisen kohtalosta on kulkenut sukupolvesta toiseen näihin päiviin saakka.

Etsintätyön tuloksena yli 400 talvi- ja jatkosodan sankarivainajaa on voitu tunnistettuna siunata omalle, tyhjänä odottaneelle hautapaikalleen kotiseurakunnan sankarihautausmaalla. Omaisten pitkään odotukseen on vastattu. ”Nyt meillä on vihdoinkin paikka, jossa voimme käydä kaatunuttamme muistamassa”.

Sankarivainajien saattaminen kotiseuduille haudattaviksi oli sotavuosina koko yhteiskunnan henkisen kestävyksen tärkeimpiä peruspilareita. Tänä päivänä se on vähintäänkin yhtä tärkeää. Jokaisen tunnistetun haetaan saattamisella on yksittäistä tapausta laajempaa yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Tästä ovat osoituksena monet hautauslaitaisuuksista kertovat uutiset.

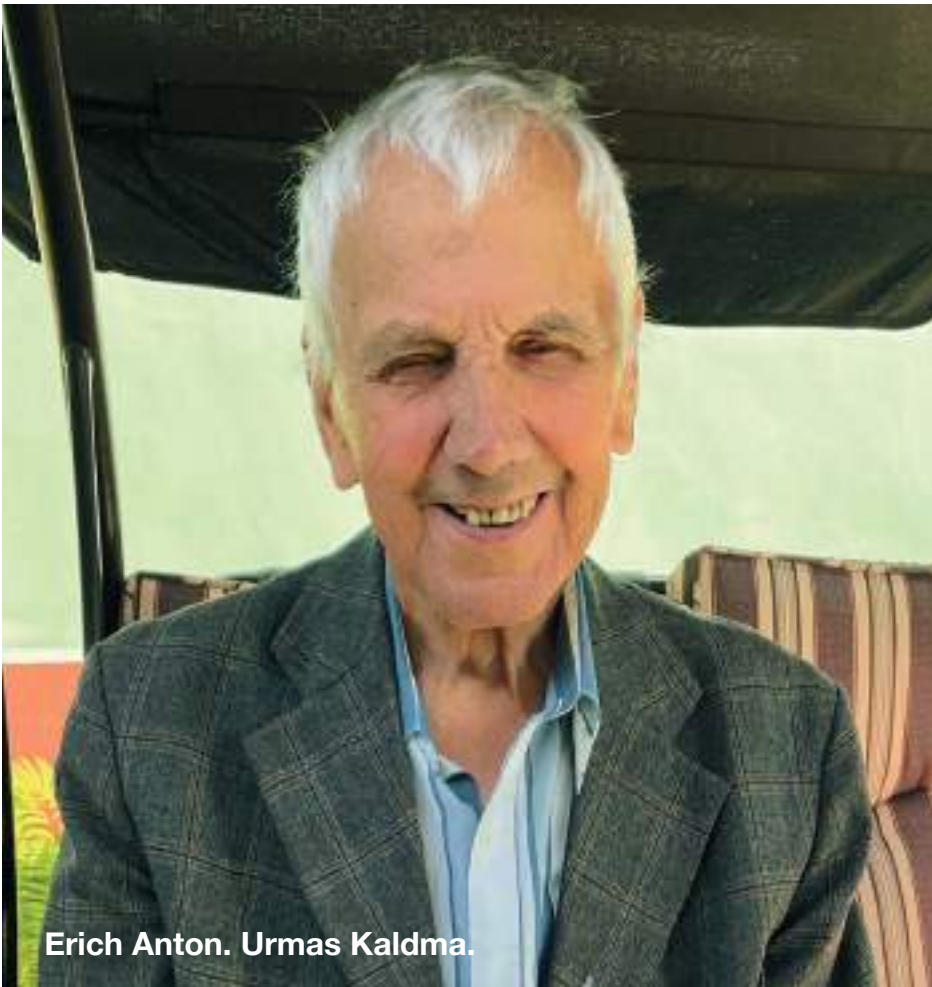
Sodat kokeneelta sukupolvelta siirtyvä sankarivainajia kunnioittava perinne on veteraaniperinteen vaalimista parhaimmillaan. Yhtymäkohdat perinnetyön laajempiin tavoitteisiin – kansallisen yhteenkuuluvuuden, maanpuolustustahdon ja veteraanisukupolven kulttuuriperinteen ylläpitämiseen – ovat saumattomat.

Sankarivainajien hautausjärjestelyistä vastaavat omaiset ja seurakunnat puolustusvoimien aluetoimistojen tukemana. Myös alueellisilla perinneyhdistyksillä on tässä kaatuneitten muistoa vaalivassa perinnetyössä oma tärkeä osuutensa. Veteraanijärjestöjen piirien ja yhdistysten työn jatkajina ne tuovat, omaisten niin halutessa, veteraanisukupolven tervehdyksen kaatuneen aseveljen arkulle.

Joissakin tapauksissa perinneyhdistyksiä saatetaan pyytää toimimaan omaisten edustajina hautausjärjestelyissä. Tällainen poikkeuksellinen kunniatehtävä tuli muun muassa pääkaupunkiseudun perinneyhdistyksen hoidettavaksi, kun kesällä 1944 kentälle jäänyt Teikarin taistelija haudattiin Hietaniemessä.

Pertti Suominen

Suomen-poika Erich Anton

Erich Anton. Urmas Kaldma.

Elokuun 8.:ntena 2023 tuli kuluneeksi 5 vuotta soudusta yli Suomenlahden. Päivämäärä on minulle ikimuistoinen. Mutta samalla se on myös yhden kunniasoutumme kohteen, Erich Antonin merkkipäivä.

Erich Anton on yksi 3450 vapaaehtoisesta virolaisesta ns. Suomen-pojista. Hän on yksi kymmenestä Suomen-pojista, jotka olen henkilökohtaisesti tavannut ja joita olen haastatellut Vanavedessä- dokumenttifilmiä varten. Hän on yksi kolmesta Virossa vielä elossa olevista Suomen-pojista. Hän on heistä nuorin.

Sotamies Erich Anton syntyi 8.8.1926 Virumaalla Rakveren kunnassa. Hän oli maanviljelijänä Laanemõisan pitäjässä. Suomen armeijaan hän liittyi 9.2.1944 ja osallistui koulutukseen Jokelassa ja Taavetissa. Erich Anton osallistui virolaisista kootun jalkaväkirykmentti 200:ssa eli

JR200:ssa torjuntataisteluihin Viipurinlahdella ja Vuoksella.

Erich Anton palasi Viroon 19.8.1944 Kehran koulutusleirille. Hänet mobilisoitiin puna-armeijaan syksyllä 1944. Vuonna 1947 hänet pidätettiin ja määrättiin 5 vuodeksi vankeileirille Siperiaan Kemerovon oblastiin. Hän vapautui 13.1.1952.

Sen jälkeen Erich Anton työskenteli Väike-Maarjan kolhoosissa rakennustöiden johtajana. Nykyisin hän asuu Rakveren kaupungissa. Anton on palkittu Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalilla 2015.

Erich juhli 8.8.2023 97-vuotispäiväänsä kotona Hilda-vaimon, las-

ten, lastenlasten ja lapsenlapsenlapsen seurassa. Muistelen tapaamista Erichin ja Hildan kanssa heidän viihtyisässä kodissaan Rakveressä.

Juttu luisti ennakkoluulottomasti ja vilpittömästi. Erich on ikäisekseen tavattoman hyvämuistinen, välitön, rehti ja ulospäin suuntautunut. Heti ensi tapaamisella tuntui kuin olisi tullut kotiin. Löytyihän meillä yhteisiä tuttujaakin. Erich tunsu isovanhempaini ja sukulaisiani, joiden kanssa hän oli tehnyt töitä Väike-Maarjan vuosina. Itse olen syntynyt Väike-Maarjassa.

Suomen armeijaan

Erich kertoi vuolaasti ajasta, jolloin hän pakeni Suomeen. Hän oli tuolloin vasta 17-vuotias. Hän pyysi meitä arvaamaan, missä hän oli, kun täytti 18 vuotta. Tietenkin vastasimme, että Suomessa. Hän vastasi siihen, että kyllä, Viipurissa! Silloin se vielä kuului Suomeen.

Erich kertoi, miten hän pakeni Suomeen helmikuussa 1944. Natsi-Saksa ryhtyi pakkomobilisoimaan virolaisia nuoria miehiä. Hän oli varma, ettei halunnut taistella saksalaisten riveissä. Erich kertoi, miten tuttu autonkuljettaja Ants Toome vei heidät Vergin rantaan. Siellä he asuivat kuukauden päivät tutun metsänvartijan saunassa, ennen kuin tuli sopiva vene, jolla he pääsivät lähtemään Suomeen.

Veneessä heitä oli ollut kymmenkunta nuorta miestä. Merellä oli kova aallokko. Veneen ylle vedettiin pressu ja he joutuivat äyskäröimään vettä veneestä laidan yli koko matkan ajan. Aamuksi päästiin perille Suomeen, Jollakseen.

Jollaksesta on Erichillä hyviä lämpimiä muistoja. Heti veneestä noustuaan suomalaiset lotat ottivat heidät vastaan, ruokkivat, ja ohjasivat suoraan saunaan. Tultuaan saunasta he saivat pestyt ja kuivatut vaatteet.

**Erich ja Hilda kotipihallaan.
Kuva Urmas Kaldma.**

Erich odotteli Jollaksessa viikon tai kaksi ennen kuin hänet siirrettiin Helsinkiin, ja sieltä edelleen Taavetin sotilastukikohtaan sotilaskoulutukseen. Erich oli hyvässä fyysisessä kunnossa, joten hänet koulutettiin käyttämään raskasta konekivääriä. Kolmen kuukauden koulutuksen jälkeen 17-vuotias Erich siirtyi rintamalle Viipurinlahdelle JR200:n mukana. Virolaisten rykmentti joutui rintamalla taisteluihin käytännössä heti. Taisteluista Erich muistaa, että hän ampui rannasta vihollisten venekuntia niin, että vain ”pilpad lendasivad!” eli lastut lentelivät.

Hengenlähtökin oli kerran lähellä. Pommi räjähti aivan Erichin vierellä. Hän menetti tajuntansa paineaallon

Omaiset onnittelemassa Erichiä hänen syntymäpäivänään. Kuva Urmas Kaldma

vaikutuksesta. Mutta säilyi onneksi hengissä.

Takaisin Viroon

19.8.1944 Erich palasi muiden Suomen-poikien mukana takaisin Viroon ja osallistui koulutusleirille Kehrassa. JR200:n jäsenet saivat valita, palaaivatko he Viroon ja liittyvät siellä Saksan armeijaan, vai jäävätkö Suomeen ja mahdollisesti jatkavat matkaansa Ruotsiin tai muihin länsimaihin. Valtaosa virolaisista palasi Viroon taistelemaan puna-armeijaa vastaan. Niin myös 18-vuotias Erich Anton.

Erich kertoi kotiinpaluusta, miten hän oli ryöminyt ruispellossa ja pääsyt jo talon lähelle. Sitten hän huomasi, että talo oli täynnä saksalaisia, hän ei voinut mennä taloon sisään. Hän meni piharakennukseen, ja odotti siellä saksalaisten poistumista.

Syksyllä 1944 Erich määrättiin

puna-armeijaan. Hän kertoo, että enää häntä ei lähetetty rintamalle. Hän joutui lastaamaan laivoja Leningradiin satamaan. Hän lastasi suomalaisilta sotasaaliina saaduille laivoille puutavaraa, enimmäkseen lautoja. Se oli rankkaa työtä, Erich muistelee.

Sota vihdoinkin loppui ja Erich pääsi kotiin. Alkoi aika, jolloin Neuvostoliitto ja puna-armeijan sotilaat alkoivat vainota ”väärällä puolella” taistelleita. Erichin äiti poltti kaikki valokuvat ja merkit, jotka liittyivät Erichin osallistumiseen Suomen armeijaan. 1947 Erichin vanhempien kotitalo piiritettiin ja puna-armeijan sotilaat tulivat taloon. Ensin pidätettiin veli ja myöhemmin otettiin kiinni Erich. Hänet lähetettiin viideksi vuodeksi vankileirille Kemerovoon Siperiaan, josta hän pääsi pois tammikuussa 1952.

Sen jälkeen alkoi aika, jolloin piti

varoa puhumasta osallistumisista Suomen ja Saksan armeijaan. Piti varoa myös perheenjäseniä. Erichin oli kavaltanut hänen oma sukulaisensa. Kun KGB:n miehet ottivat hänet kiinni, häntä piestiin, jotta Erich ilmiantaisi sotilastoverit ja kaverit. Erich pysyi lujana.

Erich kertoi, että elämä on nyt mallillaan. Hän ei tee viholliselle sitä riemua, että olisi katkera. Hän on onnellinen vaimonsa Hildan ja jälkikasvunsa kanssa.

Suomessa vietettyä aikaa hän muistelee lämmöllä. Hänellä on monia suomalaisia ystäviä, joille haluaa lähettää terveisiä.

Taimi Komulainen

Erich Antonin koko haastattelun voi katsoa Vanavedessä-dokumentista <https://areena.yle.fi/1-65296176>

Sankarivainajia itärajan takaa

Etsintäkohteen maa-aines seulotaan tarkkaan tunnistamisen kannalta tärkeiden esineiden löytämiseksi. Kuva Sotavainajien muiston vaalimisyhdistyksen arkisto.

Viime sodissamme kaatui yli 90 000 suomalaista sotilasta. Pääosa näistä sankarivainajista saatettiin jo sota-vuosina kotiseurakuntiansa hautausmaihin. Noin 13 000 kaatuneena kentälle jääneen tai kadonneen sotilaan kohtalo jäi kuitenkin epäselväksi. Tuhannet sankarihautausmaiden hautakummuille asetetut muistokivet odottavat näin edelleen omistajiansa.

Vuonna 1992 Suomen ja Venäjän välillä solmittiin valtiosopimus toisen maailmansodan seurauksena menehtyneiden sotilaiden muiston vaalimisesta. Sopimus on mahdollistanut kentälle jääneiden ja kadonneiden etsinnät. Tästä työstä on vuodesta 1998 lähtien vastannut Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys. Yhdistyksen tekemä varsinainen sotavainajatyö käsittää neljä vaihetta: kentälle

jääneiden etsinnän, kotiuttamisen, mahdollisen tunnistamisen ja hautaan saattamisen.

Alkuvuosina 1990-luvulla etsinnät suuntautuivat kaikille keskeisille talvi- ja jatkosodan taistelupaikoille. Työtä kentällä tehtiin noin 200 vapaaehtoisen etsijän voimin. 2000-luvulle tultaessa laajamittaisesta etsinnästä on siirrytty tapauskohtaisiin kohdennettuihin etsintöihin; mennään sinne, mistä vielä saadaan suhteellisen varma tieto jääneiden mahdollisesta löytymisestä. Toinen tyypillinen viime vuosien piirre on ollut venäläisten etsijöiden tekemien ja meille luovuttamien löytöjen lisääntyminen. Nämä muodostavat jo merkittävän osan kaikista löydöistä. Yhteistyö venäläiset-sijöiden kanssa on ollut erittäin hyvää.

Vuoden 1992 jälkeen suoritetuissa

etsinnöissä on tähän mennessä löydetty noin 1600 suomalaissotilaan jäänteet. Näistä 428 on elokuuhun 2023 mennessä kyetty luotettavasti tunnistamaan henkilöllisyydeltään. Tunnistaminen perustuu jäänteiden yhteydestä löydettäviin vainajille kuuluneisiin tuntulevyihin, arkisto- ja sukuselvityksiin sekä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen oikeusgenetiikan laboratoriossa tehtäviin DNA-tunnistuksiin. Tunnistusta varten hankitaan kaatuneen omaisilta, pääsääntöisesti tämän äidin naispuolisilta sukulaisilta, vertailunäytteet.

Kentältä löytyneiden jäänteet on koottu kesäkausittain Viipurin evankelisluterilaisen kirkon suojiin, mistä ne myöhemmin syksyllä arkkuihin laittamisen, tullausten ja lyhyen muistotilaisuuden saattamana on kuljetettu tunnistamista ja haudamista varten Helsinkiin. Tunnistetut on kuljetettu kotiseuduilleen ja haudattu yhdessä puolustusvoimien ja seurakuntien kanssa omaisten haluamalla tavalla joko sankarihautoihin tai sukuhautoihin.

Tunnistamattomiksi jääneet on haudattu erikseen järjestetyissä valtakunnallisissa sankarihautajaisissa juhlallisina menoin yhteishautoihin, pääasiassa Lappeenrantaan, mutta myös Helsinkiin, Joensuuun ja Kaajaan. Viimeksi tällainen tilaisuus oli Lappeenrannassa 2023 Kaatuneiden muistopäivänä. Lappeenrantaan on nyt haudattu noin 900 etsinnöissä löytynyttä tunnistamatonta sankarivainajaa.

Kansallisarkiston ylläpitämän viime sodissamme menehtyneiden tiedoston mukaan kentälle jääneitä ja kadonneita, joiden asuinpaikkana oli joku pääkaupunkiseudun alueellisen perinneyhdistyksen kunnista, on yhteensä 1030. Eniten heitä on Helsingistä, yhteensä 900. Vantaan (Helsingin mlk) vastaava lukumäärä on 66, Espoon 34, Kauniaisten 6 ja Kirkkonummen 24. Näistä pääkaupunkiseudun tietymättömiin jääneistä 28 on tähän mennessä löydetty ja tunnistettu.

Heistä 27 on haudattu Helsinkiin ja yksi Kirkkonummelle.

Tämän etsintöihin liittyvän sotavainajatyön ohella Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys hoitaa itärajan takana olevia jatkosodan aikana perustettuja kenttähautausmaita, joista viisi on Karjalan kannaksella ja kaksi Laatokan Karjalassa. Näihin on haudattu lähes 900 tunnistamatonta ja tunnistettua sankarivainajaa.

Yhdistyksen vastuulla ovat myös entisen Neuvostoliiton alueella tällä hetkellä olevat kymmenen sotavainajien muistomerkin suomalaisen sotilaiden muistoksi pystytettyä muistomerkkiä. Kaukaisin niistä on nykyisen Kazakstanin alueella Karagandassa.

Kentälle jääneiden etsintä, tunnistaminen ja hautaan saattaminen ovat johdonmukaista jatkoa sotavuosina noudatetulle ”kaatuneet kotiseudun multiin”-työlle. Se oli aikanaan eräs henkisen kestävyys keskeisimmistä tekijöistä niin etulinjassa kuin kotirintamallakin. Se on edelleen tärkeää niille kaatuneiden omaisille, jotka ovat jääneet epätietoisiksi läheisensä kohtalosta.

Viimeisten neljän vuoden aikana yhdistyksen etsintäryhmät eivät ole matkustusrajoitusten ja Ukrainan sodan vuoksi tehneet etsintämatkoja Venäjälle. Venäjän viranomaisten myötävaikutuksella on kuitenkin voitu venäläisten etsintäryhmien löydöt kotiuttaa Suomeen. Aikaa myöten työn toivotaan taas jatkuvan.

Sotavainajatyö on humanitaarista työtä. Jokaisella sotilaalla on oikeus tulla asianmukaisesti ja kunnioitavasti haudatuksi. Väistämätön tosiasia kuitenkin on, että kentälle jääneiden etsinnät tulevat ennen pitkää vähenemään. Sen sijaan muistokäynnit ja hoitotoimenpiteet niin kenttähautausmailla kuin sotavainajien muistomerkeilläkin tulevat jatkumaan. Työn periaatetta kuvaavat tulevaisuudessakin sanat: ”Sankarivainajien muisto on ikuinen”.

Pertti Suominen

Sotavainajien muiston vaalimisyhdistyksen puheenjohtaja

Vuosien 1939-1945 sodissamme kentälle jääneiden ja kadonneiden sankarivainajien maastoetsinnöissä löytyi vuonna 2021 Teikarsaaresta suomalaisen sotilaan jäänteet ja tuntolevy, jotka osoittautuivat 5.7.1944 taistelukentälle jääneeksi tykkimies Orvo Karviseksi. Sankarivainaja Orvo Karvisen siunaustilaisuus pidettiin 23.8.2023. Orvo sai viimeisen lepopaikkansa toisten stadilaisten sankarivainajien rinnalla isänmaamullassa. Kuvat Puolustusvoimat.

Tykkimies Orvo Karvinen on saanut viimeisen lepopaikkansa isänmaan mullassa.

Sotilaspastori Paavo Ranta siunasi 23.8.2023 sankarivainaja Orvo Karvisen. Kuva Puolustusvoimat.

Heinä- elokuun taitteessa 1944 Pukimäessä Sinivuorentielle Ida Karvinen luki sotilaspastori Sven Englundin allekirjoittamaa ilmoitusta: oma poika, Orvo, josta ei ollut heinäkuun viiden jälkeen kuulunut mitään varmaa tietoa – oli nyt virallisesti kadonnut. Jokainen meistä tajuaa, että ei äidin pitäisi lukea viestiä 25-vuotiaan poikansa kuolemasta.

Kesällä 1944 elettiin jatkosodan ratkaisuvaiheita. Suomen itsenäisyys oli vaakalaudalla. Neuvostoliiton suurhyökkäys alkoi Karjalan kannaksella kesäkuun 9. Suomalaiset joutuivat vetäytymään. Seuraava puolustuslinja, Vammelsuu-Taipale murtui 14.6. Viipuri menetettiin 20.6. Viipurin valloituksen jälkeen hyökkäys jatkui. Mutta seuraavana päivänä Neuvostoarmeijan hyökkäys saatiin pysäytettyä Tali-Ihantala -linjalle, sekä hiukan myöhemmin pohjoisempaan Tienhaarassa.

Hyökkäyksen pysähtyttyä neuvostoarmeija pyrki kesä-heinäkuun taitteessa suomalaisten selustaan pohjoisessa Äyräpään-Vuosalmen alueella. Ja etelässä Viipurinlahdella. Suomalaisen puolustuslinjat kuitenkin

pitivät. Suurhyökkäyksen taistelupaikat piirrettiin itsenäisen Suomen historiaan verisinä paikkoina – reilun kuukauden aikana kaatui liki 13 000 suomalaista.

Yksi heistä oli Orvo, tykkimies Orvo Karvinen. Helsinkiläinen viilari oli aloittanut armeijan syyskuussa 1940. Sota vei rannikkotyöstä Hangan rintamalle sekä Viipurinlahden ja Koiviston saarelle.

Kesä-heinäkuussa 1944 Viipurinlahden ankarimmat taistelut käytiin Teikarsaaresta. Vihollinen yritti saareen 30.6. ja 1.7. Sen jälkeen häirintätuli jatkui. 4.7. klo 10.00 vihollinen

nousi maihin, hyökkäykset aaltoilivat saarella edes takaisin seuraavaan aamuun. 5.7. klo 7.00 saari oli jälleen kokonaan suomalaisten hallussa. Mutta 9.30 alkoi vihollisen uusi tulivalmistelu ja maihinnousu kolmen panssarivaunun tukemana. Suomalaiset joutuivat vetäytymään, monet uiden.

Satoja Teikarin puolustajia kuoli tai katosi. Yksi heistä oli Orvo. Kesällä 2021 löytyi kaikkensa isänmaalle uhrannut mies. Orvon vuosikymmentenmittainen viimeinen matka Teikarsaaresta sankarihautaan kulkee Hietaniemen kappelin alttarin kautta.

Sotilaspastori Paavo Ranta

Maastoetsinnöissä 2021 Teikarsaaresta löydetty suomalaisen sotilaan tuntolevy osoittautui kuuluneeksi tykkimies Orvo Karviselle. Kuva Vjatseslav Skokov.

Kaartin jääkäriyrykmentti vaalii veteraanien perintöä

Veteraanisukupolvien teot ja saavutukset ovat rakentaneet perustan tämän päivän Suomelle. Arvokkain osa veteraanien perintöä on maamme itsenäisyys ja vapaus. Tuo vapaus luo meille jokaiselle suomalaisessa mahdollisuuden unelmiemme tavoitteluun omista lähtökohdistamme käsin – tasa-arvoisessa ja turvallisessa Suomessa.

Suomen puolustusratkaisun perusta on ollut ja tulee vastaisuudessaakin olemaan suomalainen asevelvollisuus. Se tuottaa tehokkaasti tarpeisiimme nähden riittävät ja korkeatasoiset joukot. Asevelvollisuudella on myös erittäin suuri yhteiskunnallista yhteenkuuluvuutta vahvistava merkitys. Myös liittoutumisen jälkeen me suomalaiset vastaamme viime kädessä itse omasta puolustuksestamme – yhdessä.

Puolustusvoimissa veteraanien kallisarvoisen perinnön vaaliminen on arvokas tehtävä. Se on kunnianosoitus sukupolville, jotka Suomea puolustaessaan uhrasivat parhaat vuotensa, terveytensä tai – kuten niin moni aseveljistä ja -sisarista – jopa oman henkensä. Tämän päivän varusmiehet ovat aidosti kiinnostuneita sotiemme historiasta ja ilmaisevat mutkattomasti arvostuksensa veteraaneja kohtaan. Kuten veteraanit aikanaan, hekin ovat nyt osaltaan valmiita kantamaan oman osuutensa yhteisen turvallisuutemme eteen aiempia sukupolvia kunnioittaen.

Everstiluutnantti **Annukka Ylivaara**
Uudenmaan jääkäripataljoonan komentaja

...”Minä tahdon kaikkialla ja kaikissa tilanteissa, rauhan ja sodan aikana puolustaa isänmaani koskemattomuutta”... Sotilasvala ja sotilasvakuutus perustuvat pitkälliseen perinteeseen, ja tarkoituksena niissä on lähinnä henkinen sitouttaminen maanpuolustukseen. Varusmiehet kokevat valapäivän hetkenä, jolloin he täyttävät velvollisuutensa. Valassa ja vakuutuksessa alokkaat tunnustavat oman maanpuolustustahtonsa. Kuva Puolustusvoimat.

Talvisotaan koottiin helsinkiläisistä miehistä Jalkaväkirykmentti 11. Pian perustamisen jälkeen rykmentti kutsui itseään Ässä-rykmentiksi. Jatkosotaan Ässä-rykmentin nimen ottivat Jalkaväkirykmentti 26:n miehet. 3. prikaati eli Sininen Prikaati oli jatkosodan joukko-osastoja.

Sotiemme maineikkaiden joukkojen saavutukset näkyvät ja motivoivat tämän päivän sotilaita. Jokaisen saapumiserän alokasjakson paras joukkue ampumakoulutuksessa ja taistelukoulutuksessa palkitaan Sinisen prikaatin kilvillä. Paras alokasjakson ryhmä ampuma- ja taistelukoulutuksessa palkitaan Ässä-rykmentin kilvillä. Kilvet yksikön seinällä muistuttavat sotiemme veteraanien urotöistä. Kuva puolustusvoimat.

Jääkärijoukkojen perinteet alkavat Joutselän taistelusta vuonna 1555. Tuolloin määrällisesti alivoimainen ja hyvä henkinen suomalainen kevytjalkaväki tuhosi määrällisesti suuremman vastustajan Karjalan kannaksella, Joutselän kylässä. Sotataidollisesti Joutselän taistelua voidaan verrata talvisodan mottitaktiikkaan. Taistelun kunniaksi pystytettiin Joutselkään muistomerkki vuonna 1931. Vuonna 1981 Santahaminaan pystytettiin muistomerkin näköispatsas

Uudenmaan jääkäripataljoona vaalii jääkärijoukkojen perinteitä. Maaliskuussa 2023 pataljoonan 500 taistelijaa suoritti läpi yön kestäneen Joutselän marssin. Vantaalta Helsinkiin lähes 40 kilometrin ja kuuden tehtävärastin jälkeen Joutselän taistelun muistomerkillä voittajajoukkueella hymyt olivat herkässä. Tämäkin saavutettiin yhdessä. Kuva Puolustusvoimat.

Puolustusvoimat tukee Sotiemme Veteraanit – sotiemme naiset keräystä, mahdollistamalla keväisin ja syksyisin varusmiesten lipaskeräykset. Keräys on varusmiesten koulutukseen sisältyvä palvelustehtävä. Keräystoiminta vahvistaa osaltaan maanpuolustustahtoa. Ennen keräystä varusmiehille pidetään infotilaisuus, missä selvitetään alueen veteraanien, heidän puolisoitensa ja leskiensä tilannetta. Kuvassa Kaartin jääkäriyrykmentin motivoituneet varusmiehet keräyspäällikkö Viljo Lehtosen ympärillä. Kuva Puolustusvoimat.

Veteraaniperinteeseen liittyvät eri muisto- ja juhlapäivät. Talvisodan päättymispäivä 13.3., Kansallinen veteraanipäivä 27.4., Kaatuneitten muistopäivä toukokuun 3. sunnuntai, Puolustusvoimain lippujuhlan päivä 4.6., Itsenäisyyspäivä 6.12. Veteraanilippulinna ovat olennainen osa juhlapäiviä Kuva 4.6.2021 veteraanien lippulinna puolustusvoimain valtakunnallisessa lippujuhlan päivän paraatissa. Kuva puolustusvoimat.

Kansallinen veteraanipäivä 27.4. yhdistää koko kansakunnan. Toiminta-alueen kunnat, koulut, varuskunta, veteraani- ja maanpuolustusjärjestöt sekä monet muut yhteisöt järjestävät ja viettävät yhdessä muistopäivää. Kansallista veteraanipäivää vietetään veteraanien kunniaksi ja muistoksi sodan päättymisestä ja rauhan alkamisesta. Kuva Puolustusvoimat.

Sotiemme veteraanit ja koko sotasukupolvi todistivat vuosina 1939 – 1945 yhteistyön ja yhteisöllisyyden voiman, kun Suomen kansa pystyi taistellen säilyttämään itsenäisyytensä. Yhteisöllisyyden osoituksena suuri joukko suomalaisia luovutti usein ainoat arvoesineensä, kihla- ja vihkisormuksensa valtiolle, saaden tilalle rautasormuksen.

Veteraanijärjestöt muistuttavat kotiutuvia sotilaita veteraanisukupolven merkityksestä itsenäiselle Suomelle ja samalla korostavat yhteistoiminnan merkitystä luovuttamalla aidon rautasormuksen kotiutuvien joukosta valitulle yhteisöllisyyden ylläpitäjälle. Sotaveteraani Olli Vuorio luovutti rautasormuksen korp-raali Walid Jaddalle Santahaminassa joulukuussa 2019.

Veteraanietuudet

Veteraanien kotona asumista tukevat palvelut

<i>Palvelu</i>	<i>Korvataan</i>	<i>Ei korvata</i>
<i>Ateriapalvelut</i>	Ateriapalvelut, lounassetelit, välipalakassi, ostosten kuljetukset	Ruokaostokset
<i>Kotipalvelut- ja kotihoito</i>	Kylvetys-, siivous-, vaatehuoltopalvelut, kotisairaanhoido, jalkahoito, saattohoito kotona.	Lakanoiden, pyyhkeiden ym. ostaminen, kauneudenhoitopalvelut, fysikaalinen hoito, hieronta (avokuntoutus), lääkkeet, saattohoito laitoksessa, hallintokulut.
<i>Pihatyöt</i>	Nurmikon leikkuut, lumityöt, rännien puhdistus, puiden pilkkominen (ainut lämmitysmuoto).	Pihan ja puutarhan kunnostustyöt, tarvikkeet.
<i>Apuvälineet</i>	Tukikaiteiden asentaminen, luiskat portaisiin, kynnysten poistot.	Silmälasit, hammashoito, suuhygienistin käynnit, kuulokojeet ja muut näihin verrattavat apuvälineet. Porraskäytäviin asennettavat istumahissit.
<i>Kuljetuspalvelut</i>	Asioinnilla käynnit.	Terveystenhoitoon liittyvät matkakulut, jotka KELA korvaa. Vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut.
<i>Muut palvelut</i>	Turvapuhelimet, apteekissa tapahtuva lääkkeiden annosjakelu, asiointi-, kauppa- ja saattajapalvelut.	Asunnon remontit ja muutostyöt esim. keittiö-, sauna- ja kylpyhuoneremontit, asunnon sisä- ja ulkomaalaukset, vuokra, sähkö- ja vesilaskut, jätekaivon tyhjenys. Isompiin asunnon muutostöihin voi hakea avustusta ARA:sta.
<i>Virkistysretket ja päivätoiminta</i>	Kuljetukset, ruoka- ja kahvitarjoilut, saattajien matkakulut.	Saattajien ruokailukustannukset.
<i>Omaishoidon tuki</i>	Omaishoitajan palkkiot, eläke- ja tapaturmavakuutusmaksut, veteraanin hoito omaishoitajan loman aikana.	Omaishoitajan ylimääräiset vapaapäivät.
<i>Tuettu kotona kuntoutuminen</i>	Lehtien luku, kotiaskareiden tekeminen, esim. aterioiden valmistaminen yhdessä veteraanin kanssa. Ulkoilu ja muu fyysistä toimintakykyä ylläpitävä toiminta. Toiminnan tulee olla suunnitelmallista ja tapahtua yhdessä kotihoidon tms. työntekijän kanssa.	Ruokaostokset, lehdet tai muut näihin verrattavat ostokset.

Puoliso- ja leskijäsenten tukitoiminta

Jalkahoitoa / hierontaa

Perinneyhdistys kustantaa puoliso- ja leskijäsenelle 4 jalkahoitoa / hierontaa toimintavuonna. Ota yhteyttä toiminnanjohtajaan (050 441 4703) tai sosiaalineuvojaan (050 401 7140) saadaksesi maksusitoumuksen.

Kuntoutusta

Perinneyhdistyksen kautta puoliso- ja leskijäsenillä on mahdollista saada toimintavuonna määrärahan rajoissa avo- tai laituskuntoutusta. Syksyn määrärahatilanne on vielä avoin lehden painoon mennessä.

Avokuntoutuksen toimintamuotoja ovat erilaiset terapiat, esim. fysioterapia, toimintaterapia, hieronta tai muu yksilölliseen tarpeeseen perustuva terapia. Avokuntoutusta saa enimmillään 10 kertaa. Laituskuntoutuksella tarkoitetaan laitoksessa vietettyä kuntoutusjaksoa, johon kuuluu kuntoutuksen lisäksi majoitus ja täysihoito. Laituskuntoutusta on mahdollista saada enimmillään 5 vuorokautta.

Ota tarvittaessa yhteyttä sosiaalineuvojaan (050 401 7140) tai toiminnanjohtajaan (050 441 4703).

Avustaja kotiin

Perinneyhdistyksellä on sopimus palveluntuottajan (9Lives, ent. Stella) kanssa puoliso- ja leskijäsenille annettavasta kotiavusta. Avustaja on apuna kodissa ja sen ulkopuolella. Kotiapua on saatavissa 1–4 kertaa kuukaudessa, 2 tuntia kerrallaan. **Palvelusta perimme pienen omavastuuosuuden 12,00 € / tunti.** Henkilökohtainen apu käsittää mm.:

- hygieniaan liittyvät tehtävät; kynsien leikkaaminen, hiusten kampaaminen, parranajo, pukeutumisessa avustaminen, peseytymisessä avustaminen
- ruokailu ja ravitsemus; aterioiden valmistus / lämmittäminen, asiakkaan avustaminen ruokailussa, keittiön pienen järjestelytyöt
- kodinhoidollinen työ; arkisiivous, kodinhoito
- liikunnallinen apu; avustaminen ulkoilussa
- muu apu; kaupassa käynti, saattamisapu, lehtien luku, seurustelu.

Apua yksinäisyyteen ja ulkoiluun

Perinneyhdistyksen kautta puoliso- ja leskijäsenillä on mahdollista saada apua yksinäisyyteen ja ul-

koiluun. Apua voi saada 1–4 kertaa kuukaudessa 2 tuntia kerrallaan. Avustajan kanssa voi ulkoilla, käydä eri virkistystilaisuuksissa, käydä kaupassa, tai ihan vain vietetään aikaa yhdessä. Toiminta tapahtuu jäsenen ehdoilla ja on maksutonta.

Taloudellista tukea järjestön kautta

Henkilökohtaiset avustukset on tarkoitettu pienituloisille, ensisijaisesti ylimääräistä rintamalisää saaville, tunnuksen omaaville veteraaneille sekä heidän puolisoilleen tai leskille, esim. kotona asumista tukeviin toimiin, apuvälineisiin, lääke-, hammas- sekä terveydenhuollon hoitokuluihin, sekä silmälasien hankintakustannuksiin. Avustuksen suuruus on enimmillään 800 euroa vuodessa. Hakijan täytyy olla perinneyhdistyksen jäsen.

Hakemuksen voi tehdä hakija itse, hänen omaisensa tai yhdistyksen edustaja. Hakemukset lähetetään perinneyhdistyksen toimistoon. Päätöksestä ilmoitetaan kirjallisesti hakijalle ja myönnetty avustus maksetaan hakijan ilmoittamalle tilille.

Avustusta ei myönnetä

- asunto-osakeyhtiössä tehtäviin peruskorjauksiin, jotka rahoitetaan taloyhtiönlainalla ja maksetaan rahoitusvastikkeessa eikä vakuutusten piiriin kuuluvia vahinkojen omavastuita korvata.
- Hoiva- eikä palvelutalojen hoitomaksuihin
- öljy- eikä sähkölämmityksestä aiheutuviin lämmityskuluihin
- Yleisiin hautauskustannuksiin perikunnalle

Hakemuksia saa perinneyhdistyksestä / sosiaalineuvojalta tai sen voi tehdä vapaamuotoisella kirjeellä, jossa selviää edellä mainitut tiedot. Hakemus lähetetään osoitteella;

***Sotien 1939-1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry,
PL 600, 00521 Helsinki***

SOTIEN 1939–1945 PÄÄKAUPUNKISEUDUN PERINNEYHDISTYS RY

Ratavartijankatu 2 A, PL 600 00521 Helsinki. Puh. 050 441 4703

Yhdistysasiat

Sinua auttaa sosiaalineuvoja

Elise Hietanen

arkisin klo 11.00–15.00

puh 050 401 7140

hietanen.elise@gmail.com

toiminnanjohtaja Rauno Loukkola

puh 050 441 4703

toiminnanjohtaja.hssvp@kolumbus.fi

KUNTOUTUS

Puoliso- ja leskijäsenten avo- ja laituskuntoutus

Perinneyhdistys järjestää puoliso- ja leskijäsenille avokuntoutus (fysioterapiaa) ja laituskuntoutusta. Katso tarkempi ilmoitus tästä lehdestä.

Jalkahoito/hieronta

Perinneyhdistys kustantaa puoliso- ja leskijäsenilleen toimintavuonna neljä (4) jalkahoittoa tai hierontaa. Hoitolähte tilataan toiminnanjohtajalta puh 050 441 4703 tai sosiaalineuvojalta puh. 050 401 7140.

LIIKUNTA

Oulunkylän kuntojumppa.

Kuntojumppa jatkuu taas syksyllä maanantaisin Terveystalo Oulunkylä (entinen Oulunkylän Kuntoutus), Mäkitorpantie 19. Ilmoittautumiset suoraan Terveystaloon, puh 030 6335333

Mäkelänrinteen allasvesijumppa jatkuu syksyllä 1.9.–24.11.2023 torstaisin klo 10.30–11.00. Ota tarvittaessa yhteyttä toiminnanjohtajaan 050 441 4703.

VIRKISTYS

Ti 10.10.2023 klo 13.00, Lounas ravintola Merimakasiini

Tutustumme tiistaina 10.10.2023 klo 13.00 ravintola Me-

rimakasiiniin ja nautimme maukkaan ateriakokonaisuuden, aluksi rapukeittoa, pääruokana taimenta ja jälkkärinä jäätelöä. Kokoonnutuminen ravintola Merimakasiiniin (Hietalahdenranta 14). Kustannukset 20,00 euroa kerätään palkan päällä, ei lounassetelimahdollisuutta. Ilmoittautumiset 29.9.2023 mennessä sosiaalineuvojalle 050 401 7140.

Konsertti lauantaina 21.10.2023 klo 15.00

Vantaan VETRES järjestää, perinteisen isänmaallista, sotilaallista ja sota-ajan musiikkia sisältävän konsertin ”Sinivalkoista musiikkia” lauantaina 21.10.2023 klo 15.00 Viertolan koululla Tikkurilassa. Musiikkia esittää TixiBand eli Tikkurilan Soittokunta. Ohjelmassa on myös yhteislauluja. Väliajalla ilmainen Kahvitarjoilu. Kuljetus lähtee Mannerheimin ratsastajapatsaalta klo 14.00, paluu 17.30 mennessä. Ilmoittautumiset 15.10.2023 mennessä 050 441 4703.

Teatteri 18.11.2023 klo 13.00, Arena-näyttämö

Hämeentie 2

Dekkarikuningatar Agatha Christien Hiirenloukku sijoittuu nostalgiseen 1950-luvun Englantiin. Vuonna 1952 Lontoossa ensi-iltansa saanut teos on maailman pisimpään yhtäjaksoisesti esitetty näytelmä, kiistaton klassikko ja uskomattoman suosittu teatteri-ilmiö. Nyt tämä hyytävä jännitys näytelmä nähdään Helsingin Kaupunginteatterissa, tiivistunnelmaisella Arena-näyttämöllä. Lipun hinta 20,00 €, saa lunastaa toiminnanjohtajalta, 050 441 4703.

Illanvietot

Tilaisuudet pidetään Folkhälsanin palvelutalossa Mannerheimintie 97. Vapaa pääsy. Kahvitarjoilu on klo 14.30 ja ohjelmallinen osuus alkaa klo 15.00.

Ma 2.10.2023 klo 15.00 Everstiluutnantti Annukka Yli-vaara esitelmöi ja Kaartin Soittokunnan varusmiehet musisoivat.

Ma 6.11.2023 klo 15.00

Ma 11.12.2023 klo 15.00 Yhteiset joulujuhlat Sotainvalidiiden Veljesliiton Helsingin piirin kanssa

VANTAAN SOTAVETERAANIT RY

YHDISTYSASIAT

Kokouskutsu

Yhdistyksen sääntömääräinen syyskokous, mikä on myös yhdistyksen purkautumista käsittelevä toinen ja lopullinen kokous pidetään keskiviikkona 11.10. klo 14.00 Tikkurilan kirkolla, Asematie 12 A, 01300 Vantaa. Kahvi alkaen klo 13.00.

Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen 17 §:ssä mainitut asiat yhdistyksen purkamisesta ja varojen käytöstä sekä sääntöjen 11 §:ssä mainitut syyskokouksen asiat.

Läntinen osasto järjestää kuljetuksen. Auto lähtee Myyrmäen asemalta klo 12.30 ja ajaa Martinlaakson aseman kautta Tikkurilaan.

Yhdistyksen kuukausikokoukset

Kuukausikokoukset syyskaudella 2023 järjestetään entiseen tapaan kuukauden toisena keskiviikkona klo 14.00 Tikkurilan kirkolla, Asematie 12 A, 01300 Vantaa, kahvi klo 13.00. Seuraava kuukausikokous (syksyn ensimmäinen) on siten 13.9. Vanhustyön keskusliiton juristi Sari Elomaa tulee kertomaan ajankohtaista asiaa vanhusten etuuksista.

Läntisen osaston kuljetus toimii samalla tavalla kuin em. esitettyyn syyskokoukseen (11.10.)

**VETERAANITUNNUKSEN OMAAVIEN
VETERAANIEEN PALVELUT
VANTAA-KERAVA (VAKE)-HYVINVOINTIALUEEN
KUNTOUTUSPALVELUT R-TUNNUKSEN
OMAAVILLE VETERAANEILLE**

Vanhusten palveluiden järjestäminen, Veteraanipalvelut yksikkö hoitaa Valtiokonttorin rahoittaman tunnuksen omaavien veteraanien laitos-, päivä- ja avokuntoutuksen. Niihin ei tarvita lääkärin lähetettä, vaan soitto alla mainitulle hoitajalle riittää.

Tunnuksen omaavat veteraanit saavat jalkahoitoja tarpeen mukaan. Vuoden alussa heille on automaattisesti lähetetty 7 kpl läheteitä ja tarvittaessa saa soittamalla lisää. Yhteyshenkilönä on lähihoitaja Jouni Lamminmäki, puh. 050 312 4538, jouni.lamminmaki@vakehyva.fi

**VETERAANITUNNUKSEN OMAAVIEN
VETERAANIEEN KOTONA ASUMISTA
TUKEVAT PALVELUT**

1.11.2019 astui voimaan laki, jolla tunnuksen omaavien veteraanien kotona asumista tukevat palvelut saatettiin

samalle tasolle kuin sotainvalideilla. Nämä palvelut ovat Valtiokonttorin rahoittamia ja VaKe-hyvinvointialueen järjestämiä.

Myös tehostetussa palveluasumisessa asuvat veteraanit saavat nämä palvelut. Vantaalaisilta rintamaveteraaneilta ei tämän lakimuutoksen seurauksena peritä 1.11.2019 jälkeen enää myöskään asiakasmaksua omaishoidon tuen vapaapäivistä.

Veteraanien em. palvelut perustuvat palvelutarpeen kartoitukseen.

Kartoituksessa selvitetään tarpeet

- kotihoitoon ja tukipalveluihin
- apuvälineisiin
- asumispalveluihin tai laitoshoidon
- asunnon muutostöihin; kaiteet, kynnykset
- omaishoidontukeen
- kuljetuspalveluun

Veteraani, mikäli palvelutarpeen kartoitusta ei osaltasi ole tehty, pyydä sitä välittömästi soittamalla lähihoitaja Jouni Lamminmäelle, puh. 050 312 4538,

jouni.lamminmaki@vakehyva.fi

Muita kotona asumista tukevia palveluja, kuten ateriapalvelua (lounassetelit), kuljetuspalvelua (taksikortit), pyykkipalvelua, siivousta tai pihatöitä voi pyytää soittamalla arkisin klo 8–16 välillä lähihoitaja Jouni Lamminmäelle, puh. 050 312 4538. Hän soittaa takaisin, jos ei voi heti vastata.

**YHDISTYKSEN TARJOAMAT PALVELUT
TUNNUKSETTOMILLE VARSINAISILLE
JÄSENIEN, PUOLISOJÄSENIEN
JA LESKIJÄSENIEN**

VANTAAN SOTAVETERAANIT RY:N KUNTOUTUSPALVELUT

Hieronta, neljä (4) ilmaista 45 minuutin hierontakertaa vuodessa. Sovittava kuntoutusvastaava Seppo Kuokkasen kanssa, puh. 040 525 0531.

Jalkahoito, viisi (5) enintään 50 euron arvoista jalkojen perushoitoa vuodessa. Yhteydet kuten edellä.

**VANTAAN SOTAVETERAANIT RY:N
MUITA PALVELUITA**

Suursiivous. Kaksi (2) neljän tunnin suursiivousta vuodessa ilman omakustannusta ja tuloarajaa. Sovittava leskiedustaja Kaarina Kalliokosken kanssa, puh. 040 844 5993, sähköposti kalliokoski.kaarina@gmail.com

Terveyspalveluyritys 9Lives -yrityksestä on saatavissa monenlaista kotipalvelua kaksi tuntia joka toinen viikko. Yhteydet kuten edellä.

Gubbe ystäväpalvelua sopimuksen mukaan. Yhteydet kuten edellä.

Taksin käyttöoikeus. Taksia voi käyttää yhdistyksen ja muihin veteraanitilaisuuksiin. Tämän lisäksi taksia voi käyttää kaikkiin lähialueella järjestettäviin kiinnostaviin tilaisuuksiin. Näistä on kuitenkin aina sovittava etukäteen osaston puheenjohtajan kanssa. Toivomuksena on, että käytettäisiin ryhmien tai useamman henkilön yhteismatkustamista.

VANTAAN SEURAKUNTIEN TARJOAMAT PALVELUT

NIKKARISTIEN RYHMÄ

tarjoaa kertaluonteista maksutonta apua vanhuksille ja toimintarajoitteisille. Ei ammatti-ihmisen töitä, mutta esim. lampun tai palovaroitinien pariston vaihto ja taulun ripustus hoituu. Soita omaan seurakuntaasi ja kerro, missä tarvitset apua.

Puhelinnumerot:

- Hakunila, 050 468 6410
- Hämeenkylä (ma–pe klo 9–14) 09 830 6450
- Korso (ti klo 13–15) 044 422 0430
- Rekola 044 422 0391
- Tikkurila (ma, to klo 11–13) 044 422 0456
- Vantaankoski (ke klo 11–13) 09 830 6426

TAPAHTUMIA

- Vantaan maanpuolustusväen kirkkopyhä su 17.9. klo 10 Hämeenkylän kirkossa.
- Sinivalkoisen musiikin konsertti la 21.10. klo 15 Vierintolan koululla.

Yhdistyksen pitkäaikainen vaikuttaja, pikkulotta Annakaisa Mörttinen kuoli 19.6.2023 94 vuotiaana. Kuva Tuula Mahlman.

- Yhdistyksen puurojuhla ke 13.12. klo 14–16 Pappilan juhlahuoneistossa

Katso myös Sotiemme 1939-1945 perinneyhdistyksen tiedotukset tästä lehdestä! Niihin kaikkiin voit osallistua.

Kaikki kokoukset ja tapahtumat koronarajoitusten sallimissa puitteissa.

Vantaan Sotaveteraanit tekivät 23.5. kevätretken Sodan ja rauhan keskus Muistiin Mikkeliin. Marja-Liisa Kautto vas. ja Rauha Korpi tutustuvat tarkemmin Puhelin ja kaukokirjoitinkeskukseen. Kuva Tuula Mahlman.

Espoon Sotaveteraanit ry:n syyskausi

Espoon Sotaveteraanit ry:n toiminta jatkuu edelleen nykyisellä nimellä ja vireänä. Jäsenmäärä on yli 400, joista veteraanitunnuksen omaavia on 56.

Syykaudella jatketaan vakiintuneissa muodoissa. Ohjelmassa ovat:

- Valistusjaoston suositut esitelmät Tapiolan palvelukeskuksessa maanantaisin kello 14.00.
- joulukortti- ja kynttilämyynti 30.11.– 4.12.
- joulumatinea 11.12.

Valistusjaoston esitelmät ovat toiminnan keskeinen runko. Esitelmät ovat perinteisesti keränneet 50 - 100 hengen yleisön ja tuleva syksy on perinteisen korkeatasoinen. Tunnuksen omaavia veteraaneja osallistuu edelleen säännöllisesti toimintaan muutaman aktiivin voimin.

Keväällä teimme hyvin onnistuneen retken Riihimäelle Suomen Lasimuseoon. Naisjaoston järjestämälle retkelle osallistui 28 jäsentä. Keväällä oli veteraanijäsenille myös kaksi kuntoutusjaksoa Lohja SPA:ssa.

Pääkaupunkiseudun perinnetyöhön ja sen hallintoon osallistutaan, puheenjohtaja toimii perinneyhdistyksen hallituksen varapuheenjohtajana.

Vaikka veteraanien määrä on vähenevä ja toimintakyky aleneva, on kunniakansalaistemme aktiivinen osallistuminen edelleen ilahduttavaa. Varsinaisen toiminnan pyörittäminen on luonnollisesti kannatusjäsenien aktiivisuuden varassa. Heille annan lämpimän kiitoksen pyyteettömästä työstä ja panoksesta veteraanitoiminnan hyväksi.

Marssi jatkuu, Espoossa on tänä vuonna tullut jopa poistumaa enemmän uusia kannatusjäseniä, mikä on hieno asia.

Toivotan kaikille jäsenille, veteraaneille ja veteraanien ystäville antoisaa syksyä ja tervetuloa maanantaiesitelmisiin. Ne ovat kaikille avoimia tilaisuuksia.

Hannu Viitanen

Espoon Sotaveteraanit ry:n puheenjohtaja

Espoon Sotaveteraanien hallitus valmiina tekemään päätöksiä. Pöydän oikealla puolella Hannu Viitanen, Kari Korpimaa (Kirkkonummen osasto), Kaarin Tuukkanen ja pöydän vasemmalla puolella Liisa Sihtola, Tuija Koivu ja Olli Ollila (Koivun takana). Kuva Riitta Viitanen.

Kirkkonummen jaosto teki päiväretken Parolan panssarimuseoon ja Hattulan kirkkoon. Retkelle osallistui reilut 20 henkilöä. Kuvassa Sauli Råman ja Teuvo Yletyinen tutkivat Vickers -vaunua.

SYKSYN 2023 MAANANTAIESITELMÄT klo 14.00

Tapiolan palvelukeskus, Länsituulentie 1 A, 3. kerros

- 4.9. Toimittaja Risto Uimonen: **Sisäpoliittinen tilannekatsaus**
- 11.9. Kirjailija Tarja Lappalainen ja Peter Fagernäs: **"Ottakaa ryssiltä aseet pois" – Kenraali Uno Fagernäs in sodat**
- 18.9. Tutkija FM Maaret Louhelainen: **Tuomiokirkosta kaupungintaloon – Espoon keskuksen monimuotoiset kulttuuriympäristöt**
- 25.9. Professori emeritus Kari Heiskanen: **Suomen kaivosteollisuuden tulevaisuus**
- 2.10. FT Seija Sihvola: **Vireän vanhuuden askelmerkit**
- 9.10. Ylijohtaja Janne Kuusela, Puolustusministeriö: **Nato ja Suomi**
- 16.10. Ministeri Paavo Rantanen: **Euroopan integraatiokehitys sodan jälkeen ja Suomi**
- 23.10. Professori Jukka T. Kekkonen: **"Oikeusvaltio ja luottamus poliisiin"**
- 30.10. Dipl.ins. Heikki Lindfors, Energiateollisuus ry: **Vedyn merkitys energiataloudessa**
- 6.11. Kansliapäällikkö Juha Majanen, Valtionvarainministeriö: **Valtiontalouden näkymät**
- 13.11. Turvallisuusapäällikkö Petri Häkkinen, Espoon kaupunki: **Espoon kaupungin varautuminen poikkeusoloihin**
- 20.11. Varatuomari Sari Elomaa, Vanhustyön keskusliitto ry: **Hoitotahto ja edunvalvonta**
- 27.11. **Yhdistyksen syyskokous**
- 30.11.–4.12. **Kynttilä- ja joulukorttimyynti**
- 6.12. **Seppeleenlasku Tuomiokirkolla**
- 11.12. **Joulumatinea**

ESPOON SOTAVETERAANIT RY

Sosiaalijaosto

Espoon Sotaveteraanit ry:n tukimuodot 2023

Korvausanomukset: Espoon Sotaveteraanit ry, Ukonvaaja 4, 02130 Espoo.

Merkitkää FI -alkuinen pankkitilinumeronne maksusitoumuksiin!

Tukimuodot ja tukiin oikeutetut

Fysikaalinen avokuntoutus: Lääkärin läheteellä saadusta avokuntoutuksesta korvataan **tunnuksen RS, RP ja MR** omaaville sotaveteraaneille käytettävissä olevan määrärahan sallimissa rajoissa.

Taksikulujen osittainen korvaus: Tunnuksen omaavat veteraanit voivat saada välttämättömien taksikulujen osittaista korvausta kuittia vastaan. Korvausta voi saada esimerkiksi KELA-korvattavien matkojen omavastuuosuudesta.

Sairaalamaksukorvaukset: Sairaalamaksuja korvataan harkinnan mukaan bruttotulon ollessa enintään 1.500 €/kk.

Puoliso- ja puolisoleskijäsenet sekä omaishoitajat: saavat 12 kpl/vuosi 50 €:n arvoisia maksusitoumuksia käytettäväksi oman harkintansa mukaan siivouspalveluun, jalkahoitoihin, hierontoihin/fysikaalisiin hoitoihin tai pesulapalveluihin.

Tilaukset: Kristiina Haukilahti puh. 050 470 5211, ma–to klo 9.00–14.00
tai espoon.sotaveteraanit@luukku.com

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, tunnuksen omaaville sotaveteraaneille 2023

Huomioithan, että näitä palveluja koskevia kysymyksiä ei hoideta yhdistyksen kautta!

Rintamaveteraanien kotona asumista tukevat palvelut, sotainvalidien avopalvelut ja rintamaveteraanien kuntoutuspalvelut ovat maksuttomia.

Rintamaveteraanien ja sotainvalidien palveluista maksuttomia ovat terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkärin vastaanotot ja suun terveydenhuolto. Näitä asiakasmaksuja ei peritä seuraavilta ryhmittä: henkilöt, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus, veteraanitunnus tai todistus eräisiin miinanraivaustehtäviin osallistumisesta.

Espoon kaupunki tukee vuosittain espoolaisia veteraaneja korvaamalla seuraavia palveluja:

- Jalkahoitoa korvataan kuitteja vastaan enintään 6 kertaa vuodessa. Yhdestä Jalkahoitokerrasta korvataan korkeintaan 45 euroa.
- Silmälaseista korvataan 100 euroa vuodessa.
- Veteraanin omaishoitaja voi saada fysioterapiata 5 kertaa vuodessa.

Lisätietoja:

Seniори-info, Veteraanipalvelut, Karvasmäentie 6, 02740 ESPOO

Anne Heinonen p. 040 636 5989 puhelinpalvelu ma–pe klo 9.00–15.00, veteraanipalvelut@luvn.fi

Seniори-info, Karvasmäentie 6, 02740 ESPOO

puh.029 151 2270, puhelinpalvelu avoinna arkisin klo 9.00–15.00, seniори-info.ita@luvn.fi

Elokuun 25. päivänä sotilaspojat ja pikkulotat kokoontuivat Taivaskalliolle muistopaaden ääreen. Paikalle oli saapunut viitisentoista henkilöä. Seppelupartiossa vasemmalta Märten Holmberg, Juhani Kivelä ja Marika Porras. Killan lipulla Jarmo Korhonen ja Suomen lipulla Pekka Saloranta.

Pääkaupunkiseudun sotilaspoikien ja pikkulottien perinteet ovat nyt osa Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistyksen perinteitä

Pääkaupunkiseudun sotilaspoikien ja pikkulottien perinnekillan yhdistystoiminta tuli päätökseen tänä vuonna. Jäsenistön ja toimijoiden ikääntyminen sekä jäsenmäärän pieneneminen johti siihen, että Perinnekilta liittyi vuoden 2023 alusta Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistyksen jäseneksi. Perinnekillan kolmen vuosikymmenen aktiivinen ja tuloksellinen yhdistystoiminta sai päätöksen 12.4.2023 pidetyssä killan purkamiskokouksessa. ***Killan jäsenet toivotetaan tervetulleiksi perinneyhdistykseen. Yli 20 kiltalaista onkin jo ilmoittanut halunsa liittyä perinneyhdistykseen.***

Isänmaan asialla kotirintamalla

VII AKE:n pikkulotta ja sotilas-poika "siellä jossakin" Tohmajärvellä heinäkuussa 1941. Kuva Puolustusvoimat.

Nuoret ja lapset joutuivat sotiemme aikana osallistumaan kotirintaman sotaponnistuksiin ja usein myös vaarallisiin tehtäviin. Nuoret olivat kotirintaman apuna kaikessa mahdollisessa ja joskus mahdottomissakin työrupeamassa.

Suojeluskuntien poikaosastojen jäsenet, joita vuodesta 1941 lähtien kutsuttiin sotilaspojiksi, osallistuivat keräyksiin ja järjestivät talkoita armeijan tukemiseksi. Sotilaspojat toimivat myös pelastustehtävissä ja sotilaallisen toiminnan aputehtävissä läheteinä ja viestimiehinä. Vanhimmat, jo lähes asevelvollisuusikäiset sotilaspojat, osallistuivat myös aseellisiin tukitehtäviin. Tällaisia tehtäviä oli muun muassa ilmatorjunnassa ja desanttien etsintäpartioissa sekä erilaisten kohteiden ja sotavankien vartiointissa. Kaikkein nuorimmat eivät etulinjaan ehtineet, mutta heistäkin osa toimi sellaisissa tehtävissä, että

ovat rintamasotilastunnuksensa ansainneet. Helmikuun 1944 Helsingin ja Kotkan suurpommitusten aikana Ilmavoimat saivat luvan ottaa lukoluokalla olleita sotilaspoikia kotialueen ilmatorjunnan palvelukseen. Toukokuun puoliväliin mennessä heitä olikin ilmoittautunut jo 1600 näihin

Helsingin sotilaspoikien mainoskulkue luppukeräyksen iskuviikolla huhtikuussa 1942. Kuva Puolustusvoimat.

tehtäviin. Esimerkiksi Helsinkiä puolustaneissa ilmatorjuntapattereissa oli avustustehtävissä paljon sotilaspoikia.

Talvisodan aikana pikkulotat olivat apuna lääkintätehtävissä, he auttoivat muonitustoimissa, korjasivat vanhoja ja tekivät uusia varusteita sekä osallistuivat keräystoimintaan. Nämä työt jatkuivat myöhemmin myös jatkosodassa. Lottatyöt hoitivat tehtäviä mm. ilmasuojelukeskustoissa, ensiapuasemilla, puhelinkeskustoissa, varuskorjaamoissa, ilmavalvonnassa sekä sotasairaaloissa. Jatkosodan aikana lottatyttöjen määrä kasvoi merkittävästi. Sodan päättyessä heitä oli yli 50 000. Vanhemmat tytöt osallistuivat myös ilmavalvontaan. Vuonna 1943 muutettiin pikkulottanimitys lottatyöksi. Nimenmuutosta toivoivat ennen kaikkea varttuneemmat pikkulotat, joiden tehtävät olivat aivan samoja kuin isojenkin lottien työt.

Sotilaspojilla ja pikkulotilla/lottatyttöillä oli sotiemme aikana runsaasti yhteistyötä, joka perustui sekä organisoituun toimintaan että yhteenkuuluvuuteen. Heillä oli yhteisiä juhlia ja he osallistuivat samoihin keräyssystemipauksiin ja talkoisiin.

Niin sotilaspoikien kuin lottatyttöjenkin työpanos oli merkittävä. Osallistumalla maanpuolustustehtäviin sotilaspojat vapauttivat jopa 100.000 sotilasta rintamapalvelukseen.

Yhteishenki oli vahva

Muonituslotta Tuovi Toivoselle on myönnetty rintamapalvelustunnus.

Tuovi Toivonen liittyi pikkulottiin 10-vuotiaana vuonna 1939 Uukuniemellä Laatokan Karjalassa.

– Talvisodan aikana olin muonitustehtävissä. Pikkulottien toimenkuvaan kuului muun muassa perunoiden ja porkkanoiden kuorimista. Varsinaiset lotat vastasivat ruoan valmistuksesta. Ruokaa keitettiin saunan muuripadassa. Pikkulotat juoksuttivat ruokalautasia nälkäisille ja takaisin tiskattavaksi.

Talvisodan kuukausina pakkaneen paukkui ja lunta oli runsaasti. Pikkulottien tehtäviin kuului myös karkuun päässeen karjan kokoaminen. Eläimet kärsivät kylmyydestä

– Muistan, kuinka lehmien turvinta roikkui vaaleanpunaisia jääpuikkoja. Kokosimme eläimiä navetan suojiin.

Talvisodan rauhan myötä suurin osa siihenastista Uukuniemeä oli luovutettava viholliselle. Jatkosodan myötä Tuovinen palasi uudelleen Uukuniemeen ja toimi siellä muonituslottana. Sodan päättäneen Moskovan välirauhansopimuksen mukaan suomalaisjoukkojen oli taas vetäydyttävä vuonna 1940 käyttöön otetulle rajalle.

– Sodan alusta asti rajan yli tuli todella paljon evakoita. Kun rauha tuli, tulivat sotilaat. Se oli kiireistä aikaa, sillä luovutetuilta alueilta piti poistua nopeasti. Me lotat nukuimme aitoissa, vaikka ilmat olivat kylmät. Monilla ei ollut tuohon aikaan kunnollisia vaatteitakaan

– Vaikka ajat olivat ankarat ja surulliset, muistelen tuota aikaa yhteishengen ansiosta positiivisin mielin.

Sinikka Tolvanen lähetettiin jatkosodan aikana rintama-alueen reunalta Imatralta turvaan ja ”ruoan ääreen” Pohjanmaalle. Sinikan opettajatäti järjesti Ylistaron Alhojoen kansakoululla toimintaa pikkulotille. Sinikka osallistui toimintaan vuoden 1943 joulusta kesään 1944, vaikka täytti vasta kesällä kahdeksan vuotta. Pik-

kulottien työ oli kerhomaista yhdessä tekemistä. Isommat neuloivat sukkaa, pienemmät lapasia, revittiin lakanoista sidetarvelappuja, kerättiin pihkaa puista yms.

Muistan, kuinka ikkunat piti illalla pimentää valolta. Mieleeni on jäänyt myös kokoontumisten hillitty isänmaallinen tunnelma.

Suojeluskunnan poikaosastolainen ja sotilaspoika

Kiltamestari **Kaarlo Männistö** on syntynyt 24.12.1927 Helsingin pitäjässä, josta kehittyi myöhemmin Vanhaan kaupunki.

– Kesällä 1936 pidettiin Berliinissä kesäolympialaiset. Siitä innostuneina pitäjän pojat järjestivät omat olympialaisensa. Siellä osallistuin kilpailuihin ja menestyin hyvin. Kyllä sinä siellä pärjät, kun pärjäsit hyvin urheilukentälläkin. Niin minä liityin Järvenpään suojeluskuntaan varsin nuorena”, Kaarlo Männistö muistelee.

– Muistan erittäin hyvin erään tappelun poikatoimintani alkuajoilta. Se on painunut mieleeni lähtemättömästi. Minua ei päästetty nuoruuteni vuoksi yksinään metsään. Jouduin seuraamaan minua huomattavasti vanhempaa henkilöä suunnistuskilpailussa. Lopputulos oli se, että minä talutin väsyneen kumppanini maaliin. Sen tapahtuman jälkeen sain liikkuu yksin metsässä ja osallistua kilpailuihin.

Toiminta sotiemme aikana

Talvisodan aikana Männistö oli lähtetä VSS-keskuksessa. Hänellä oli keltainen nauha käsivarressaan ja hän kantoi mukanaan kaasunaamaria.

Paikallisen VPK:n torviseitsikon torvet olivat jo ennen sotia jääneet varastoon käyttämättöminä. Niinpä Männistö perusti yhdessä muiden soittotaitoisten poikien kanssa puhalinorkesterin, jonka nimi oli yksinkertaisesti ”Sotilaspojat”. He pitivät sunnuntaisin konsertteja ja soittivat usein sankarihautajaisissa sekä valati-laisuuksissa.

– Jatkosodan aikana tein usein talokootöitä. Muistan elävästi sen, että perunannostotalkoiden yhteydessä sai nauttia hyvältä maistuvaa ja ravit-

sevaa ruokaa. Keräsimme niin ikään järviruokojä karjatalouden käyttöön sekä osallistuimme 7–8 pojan ryhmänä mottitalkoisiin. Motinteosta sai silloin halkojenostoluvan. Halkojahan ei silloin saanut ostaa ilman erityistä lupaa. Muut pojat eivät näitä lupia tarvinneet, joten sain käyttööni koko ryhmän ostoluvat. Meidän perheellämme riitti silloin polttopuita uunien lämmittämiseen.

– Valmistimme myös ’risupaaleja’, joita käytettiin korsujen sirpale-suojina. Paalit olivat kooltaan noin kahden metrin pituisia ja puolen metrin paksuisia. Ne suojasivat tehokkaasti korsuja sirpaletuhoilta.

Männistö oli lisäksi jatkosodan aikana lähtetä, aluksi ilmasuojelussa ja sitten sekä Suojeluskunnan esikunnassa että paikallisessa ilmatorjunnan johtoyksikössä. Olipa Kaarlo yhden pilvisen yön ajan vahdissa ilmatorjuntakonekiväärinkin äärellä.

Männistö osallistui sodan aikana sekä ryhmänjohtaja- että joukkueenjohtajakursseille. Hän ei kuitenkaan ehtinyt käyttää koulutustaan hyödykseen, mutta oli kertomansa mukaan ylpeä saamistaan vihreistä merkeistä puserossaan.

Kaarlo Männistö on toiminut yli kymmenen vuoden ajan perinnekillan veteraaniyhteyshenkilönä. Hänelle on luovutettu Sotaveteraaniliiton kultainen ansioristi toiminnastaan sotaveteraanien hyväksi.

PÄHKINÖIDEN
RATKAISUA

SA-Kuva

Vänrikki Mielosen probleema

Hyvät veteraanisisaret ja -veljet. Osaatteko Te auttaa minua; kuka laulaja on kuvassa. Kuvan takana on vain merkintä ”Kyllä alikersantti osaa laulaa”

Vastaukset

Lähetä ratkaisusi tämän numeron tehtäviin piirin toimistoon 27.10.2023 mennessä, osoitteella Sotien 1939 – 1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys, Ratakarttinkatu 2 A, PL 600, 00521 Helsinki. Arvomme oikein vastanneiden kesken 20 euron lahjakortit.

Voittajat

Onnetar poimi lehdessä 2/2023 olleiden pähkinöiden osalta seuraavat onnelliset; Sudokussa Ritva Hämäläinen ja Mielosen osalta Raimo Berkan. Kuva oli Sveitsin Montreux:ssa sijaitsevasta marsalkka Mannerheimin muistomerkestä.

	9			8			2
	6	4				1	7
		8	6		1	9	
		1	7		5	6	
	5	6				2	8
	4			9			5

JUHA HYVÖNEN • www.ristikkotuumin.fi

Helsingin Rauhan-
turvaajat ry on perinneyh-
distyksen vankka tukija.
Rauhan-
turvaajat tuke-
vat perinneyhdistystä
tai yhdistyksen vete-
raanijäseniä, heidän
puolisoitaan ja leskiään
useita kertoja kuukau-
dessa. Rauhan-
turvaajat
asettivat sankarivainaja
Orvo Karvisen siunaus-
tilaisuuteen lippuvarti-
on. Lipulla vasemmalta
Kari Kaiponen, Juha
Salonen ja Marja-Leena
Pihlajamaa. Rannik-
kojääkärikillan lipulla
Erkko Kajander.
Kuva Puolustusvoimat.

Mikromafia

Kalevankatu 42, 00180 Helsinki
Puh. 010 8326 486 • www.mikromafia.fi

HELSINGIN SEUDUN SOTAVETERAANI

Julkaisija: Sotien 1939-1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry

- **Vastaava toimittaja:**
Rauno Loukkola, puh. 050 441 4703
toiminnanjohtaja.hssvp@kolumbus.fi
- **Ilmoitusmyynti:**
Isto Valkeapää, puh. 044 722 5926
isto.valkeapaa@sotaveteraaniliitto.fi
- **Kuolleet ja osoitteenmuutokset ilmoitettava piiriin toimistoon, puh 050 441 4703 tai toiminnanjohtaja.hssvp@kolumbus.fi**
- **Taitto ja sivunvalmistus:**
Studio Jussi Ronkainen
puh. 0400 600 713 • jussi.p.ronkainen@gmail.com
- **Toimitus:**
Ratavartijankatu 2 A, 00520 Helsinki
- **Paino:** Newprint Oy, Raisio
- **Pankkiyhteys:**
IBAN FI81 1238 3000 2272 37
- **Lehden ilmestyminen 2023**
nro 4 viikko 47 (Aineisto 27.10.2023 mennessä)

ISSN 1237-3583 painettu • ISSN 2341-6955 verkkojulkaisu

Helsingin suurpommituksista 80 vuotta helmikuussa 2024

Koitko suurpommitukset? Kerro meille, ota yhteyttä;
kirjeellä; *Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys*
Ratavartijankatu 2 A, 00520 Helsinki
sähköpostilla; *toiminnanjohtaja.hssvp@kolumbus.fi*
Puhelimella; 050 441 4703